

Urząd Regulacji
Energetyki

Przeciwdziałanie nieprawidłowościom na rynku paliw ciekłych – spotkanie warsztatowe

Lesław Żarski
Dyrektor Departamentu Rynku Paliw Ciekłych

Urząd Regulacji Energetyki, 28 czerwca 2017 r.

Najistotniejsze zmiany wprowadzone ustawą z dnia 22 lipca 2016 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw („ustawa nowelizująca”)

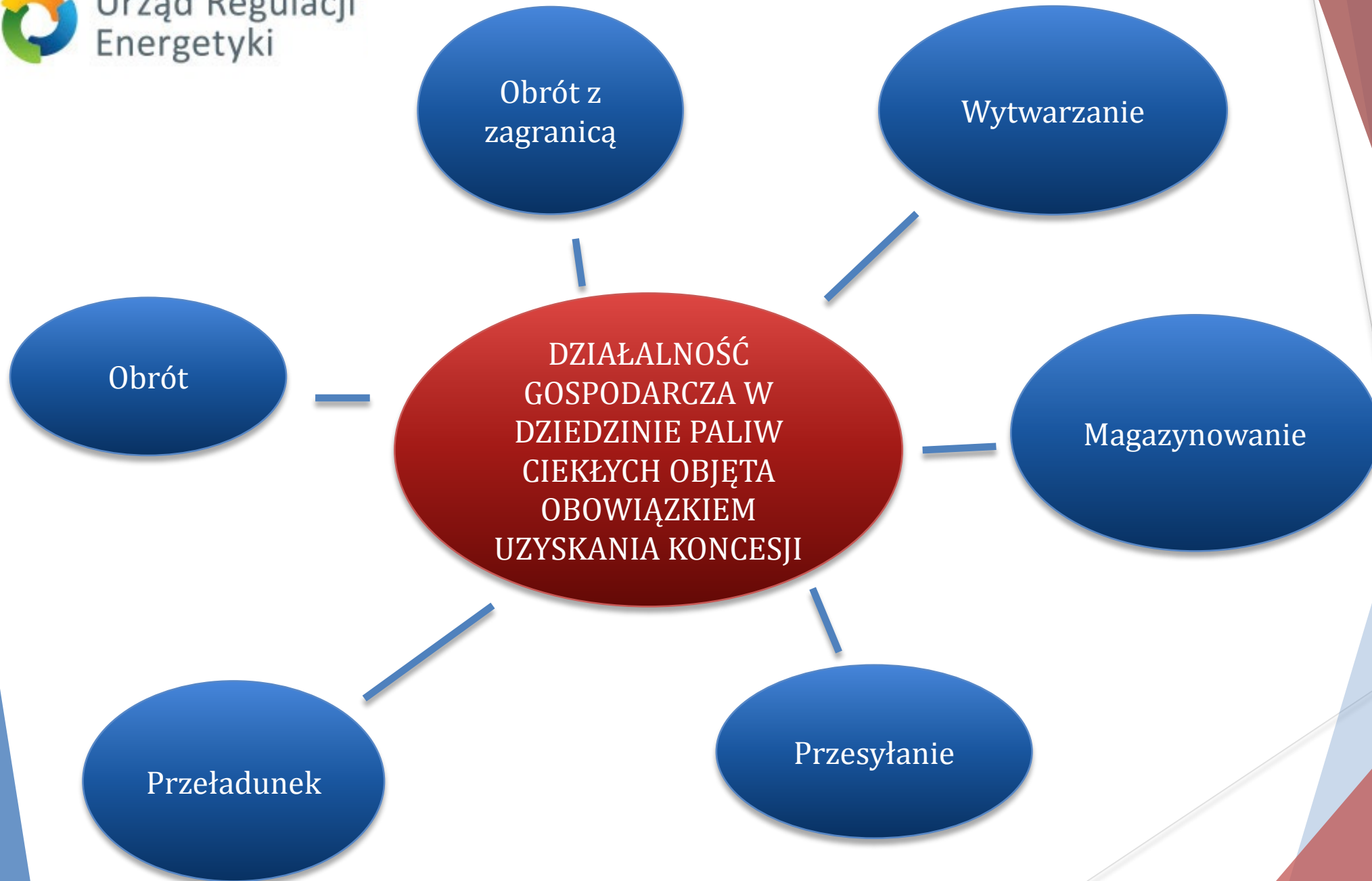
- zmiana definicji paliwa ciekłego (odwołanie do rozporządzenia UE i kodów CN)
- obowiązek aktualizacji koncesji
- wprowadzenie koncesji na przeładunek paliw ciekłych
- Rejestr Podmiotów Przywożących
- sankcja karna za brak koncesji lub wpisu do RPP
- obowiązki sprawozdawcze ciążyące na przedsiębiorstwach energetycznych
- nowe wymagania dotyczące wykonywania działalności w zakresie paliw ciekłych (art. 43a ustawy – Prawo energetyczne)
- rozszerzona współpraca Prezesa URE z organami nadzoru i powołanymi do ścigania przestępstw

Nowa definicja paliw ciekłych

- odwołanie do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie statystyki energii oraz do rozporządzenia Ministra Energii z dnia 15 grudnia 2016 r. *w sprawie szczegółowego wykazu paliw ciekłych, których wytwarzanie, magazynowanie lub przeładunek, przesyłanie lub dystrybucja, obrót, w tym obrót z zagranicą, wymaga koncesji oraz których przywóz wymaga wpisu do rejestru podmiotów przywożących*
- rozporządzenie ME określa kody CN poszczególnych paliw ciekłych
- podział na paliwa wymagające uzyskania koncesji (§1) i wpisu do Rejestru Podmiotów Przywożących (§2)
- jedna definicja na potrzeby koncesjonowania, zapasów obowiązkowych, NCW i jakości paliw

Obowiązek aktualizacji koncesji (art. 16 ustawy nowelizującej)

- obowiązek złożenia wniosku o aktualizację posiadanych koncesji (termin upłynął 16 stycznia 2017 r.) poprzez dostosowanie do nowej definicji paliw ciekłych
- wygaśnięcie koncesji w przypadku niezłożenia lub nieuzupełnienia złożonego wniosku w terminie
- zakres postępowania weryfikacyjnego zbliżony do postępowania o udzielenie/przedłużenie koncesji

Koncesja

- stanowi zezwolenie ze strony państwa na wykonywanie reglamentowanej działalności gospodarczej
- postępowanie koncesyjne pozwala na weryfikację czy przedsiębiorstwo spełnia niezbędne warunki do prowadzenia działalności
- określa „warunki koncesji” – szczegółowe zasady prowadzenia koncesjonowanej działalności gospodarczej, do przestrzegania których przedsiębiorca jest zobowiązany, co podlega kontroli wykonywanej przez Prezesa URE

Wytwarzanie paliw ciekłych (WPC)

Produkcja paliw ciekłych w instalacjach wytwarzania paliw ciekłych, w procesach:

- przerobu ropy naftowej, kondensatu gazu ziemnego (NGL), półproduktów rafinacji ropy naftowej i innych węglowodorów albo przerobu biomasy,
- przetwarzania poprzez mieszanie komponentów lub paliw ciekłych lub poprzez mieszanie komponentów z paliwami ciekłymi,
- przeklasyfikowywania komponentów w paliwa ciekłe w rozumieniu przepisów o podatku akcyzowym

Zabezpieczenie majątkowe

Uzyskanie koncesji wymaga złożenia zabezpieczenia majątkowego w wysokości 10 mln zł, w celu zabezpieczenia powstałych albo mogących powstać należności związanych z wykonywaną działalnością.

Magazynowanie paliw ciekłych (MPC)

Świadczenie usług przechowywania paliw ciekłych w instalacji magazynowania paliw ciekłych

Instalacja magazynowania paliw ciekłych

Zbiorniki magazynowe oraz instalacje przeładunkowe paliw ciekłych wykorzystywane do przechowywania oraz przeładunku paliw ciekłych z wyłączeniem stacji paliw ciekłych, a także bezzbiornikowe magazyny paliw ciekłych

Przeładunek paliw ciekłych

Świadczenie usług załadowywania lub rozładowywania cystern drogowych, cystern kolejowych, cystern kontenerowych lub statków z wykorzystaniem instalacji przeładunku paliw ciekłych

Instalacja przeładunku paliw ciekłych

Instalacja używana do rozładunku lub załadunku paliw ciekłych na cysterny drogowe, cysterny kolejowe, cysterny kontenerowe lub statki

Przesyłanie paliw ciekłych (PPC)

- transport paliw ciekłych siecią rurociągów
- tylko dwa przedsiębiorstwa w Polsce – PERN S.A. i PKN Orlen S.A.

Dystrybucja paliw ciekłych

- rozdział paliw ciekłych do odbiorców przyłączonych do sieci rurociągów
- działalność dystrybucyjna nie wymaga uzyskania odrębnej koncesji – prowadzona jest na podstawie koncesji PPC

Obrót paliwami ciekłymi (OPC)

Działalność gospodarcza polegająca na handlu hurtowym albo detalicznym paliwami

Obrót paliwami ciekłymi za granicą (OPZ)

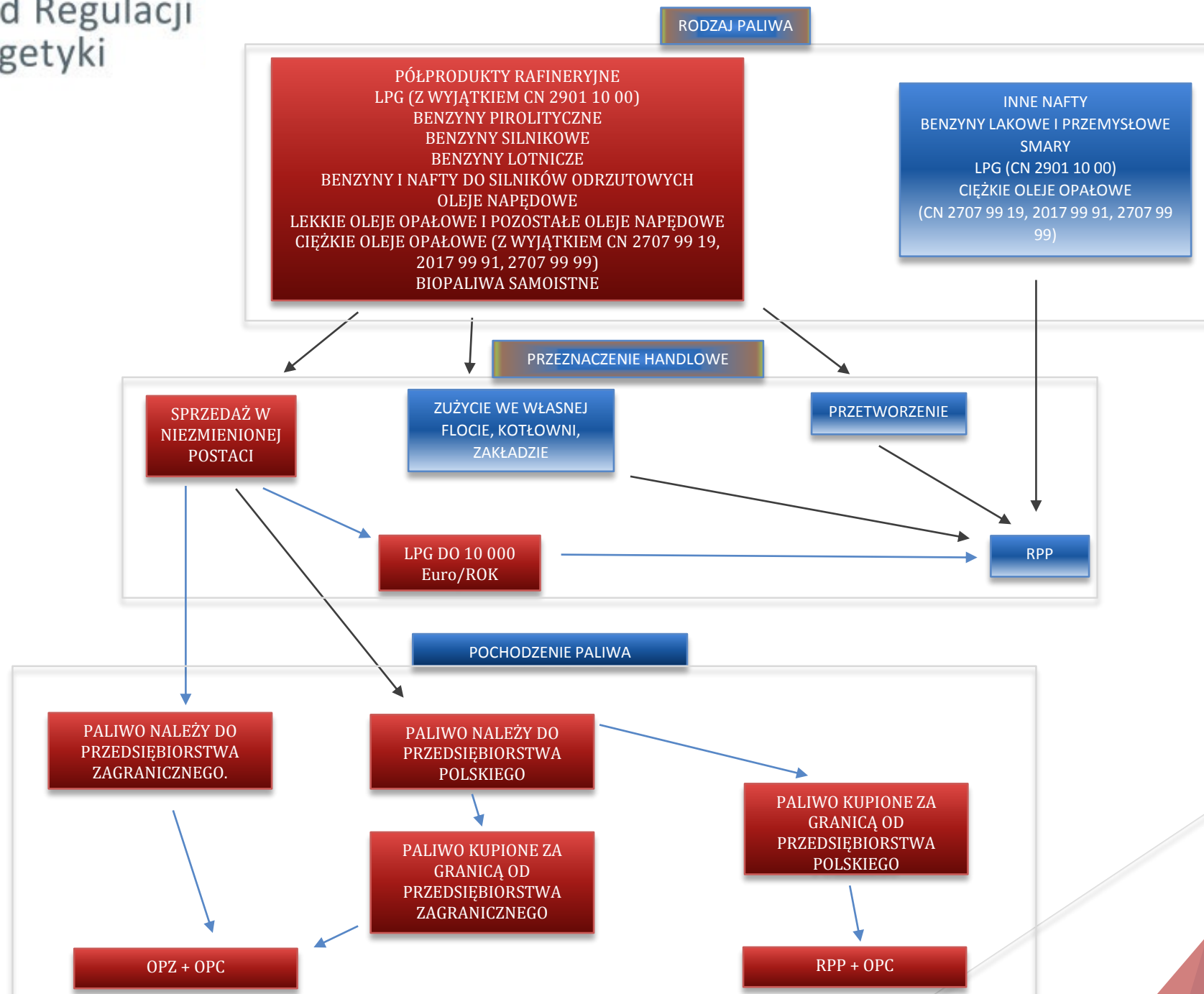
- uzyskanie koncesji wymaga złożenia zabezpieczenia majątkowego w wysokości 10 mln zł, w celu zabezpieczenia powstałych albo mogących powstać należności związanych z wykonywaną działalnością
- udzielenie koncesji OPZ uwarunkowane jest posiadaniem koncesji OPC

Rejestr Podmiotów Przywożących (RPP)

- wykaz paliw ciekłych, których przywożenie wiąże się z obowiązkiem uzyskania wpisu do RPP, znajduje się w § 2 rozporządzenia ME *w sprawie szczegółowego wykazu paliw ciekłych, których wytwarzanie, magazynowanie lub przeładunek, przesyłanie lub dystrybucja, obrót, w tym obrót z zagranicą, wymaga koncesji oraz których przywóz wymaga wpisu do rejestru podmiotów przywożących*
- Rejestr Podmiotów Przywożących jest jawny
- rozpoczęcie przywożenia jest dopuszczalne dopiero po uzyskaniu wpisu do rejestru
- przywożenie samodzielnie lub za pośrednictwem innego podmiotu
- wpisu do rejestru dokonuje Prezes URE na wniosek przedsiębiorcy

Wpis do Rejestru Podmiotów Przywożących czy koncesja na obrót paliwami z zagranicą?

- kryteria różnicujące:
 - 1) rodzaj paliwa
 - 2) przeznaczenie handlowe paliwa
 - 3) pochodzenie paliwa
- możliwe wykonywanie działalności podlegającej zarówno pod OPZ jak i RPP

Konsekwencje prowadzenia działalności gospodarczej bez wymaganej koncesji lub wpisu do RPP

- wprowadzenie sankcji karnych w art. 57g ustawy – Prawo energetyczne
- prowadzenie działalności bez koncesji – grzywna do 5 mln zł albo kara pozbawienia wolności od 6 miesięcy do 5 lat
- przywóz paliw ciekłych bez wymaganego wpisu do RPP – grzywna do 2,5 mln zł
- odpowiedzialność osoby zajmującej się sprawami majątkowymi innej osoby prawnej, fizycznej, grupy osób lub podmiotu niemającego osobowości prawnej.
- możliwość odstąpienia od wymierzenia kary w przypadku dobrowolnej współpracy

Nowe obowiązki sprawozdawcze

- art. 4ba ustawy – Prawo energetyczne – sprawozdanie o podmiotach zlecających usługi magazynowania, przeładunku przesyłania lub dystrybucji paliw ciekłych
- art. 43d ustawy – Prawo energetyczne – sprawozdanie o rodzajach oraz ilości wytworzonych, przywiezionych i wywiezionych paliw ciekłych, a także ich przeznaczeniu
- art. 43e ustawy – Prawo energetyczne – informacja o rodzajach i lokalizacji infrastruktury paliw ciekłych wykorzystywanej do prowadzonej działalności

Sprawozdanie o rodzajach i lokalizacji infrastruktury paliw ciekłych wykorzystywanej do prowadzonej działalności (art. 43e ustawy – Prawo energetyczne)

- dotyczy rodzajów i lokalizacji infrastruktury paliw ciekłych wykorzystywanej do prowadzonej działalności
- wzór sprawozdania określa rozporządzenie Ministra Energii
- obowiązek przekazywania sprawozdania do Prezesa URE
- pierwsze sprawozdanie podmioty zobowiązane przekazują do dnia 7 lipca 2017 r.
- kolejne sprawozdania podmioty zobowiązane przekazują w ciągu 7 dni od rozpoczęcia eksploatacji nowej infrastruktury lub trwałego zaprzestania jej eksploatacji

**PODMIOTY
OBOWIĄZANE DO
ZŁOŻENIA
SPRAWOZDANIA Z ART.
43e PRAWA
ENERGETYCZNEGO**

Przedsiębiorstwo
energetyczne
zajmujące się
dystrybucją

Przedsiębiorstwo
energetyczne
zajmujące się
przesyłaniem

Przedsiębiorstwo
energetyczne
zajmujące się
obrotem

Przedsiębiorstwo
energetyczne
zajmujące się
wytworzeniem

Przedsiębiorstwo
energetyczne
zajmujące się
obrotom z zagranicą

Przedsiębiorstwo
energetyczne
zajmujące się
przeładunkiem

Przedsiębiorstwo
energetyczne
zajmujące się
magazynowaniem

Podmiot
przywożący

Obrót paliwami tylko między przedsiębiorcami posiadającymi koncesje OPC lub WPC

- nie dotyczy sprzedaży paliwa odbiorcy końcowemu
- samoregulacja rynku w oparciu o udostępniane bazy danych koncesyjnych
- naruszenie karane przez Prezesa URE

Zakaz świadczenia usług logistycznych przedsiębiorcom nie posiadającym koncesji lub wpisu do RPP lub wpisanych do rejestru zapasów interwencyjnych (jeżeli są wymagane)

- dotyczy magazynowania lub przeładunku, przesyłania lub dystrybucji paliw ciekłych
- zakaz nie dotyczy usług świadczonych na rzecz odbiorców końcowych
- naruszenie zakazu sankcjonowane jest wymierzeniem kary pieniężnej przez Prezesa URE
- wysokość kary pieniężnej: od 50 000 do 250 000 zł

Obowiązek posługiwania się kodami CN w prowadzonej działalności gospodarczej

- obowiązek prowadzenia działalności koncesjonowanej oraz przywozu zgodnie z kodami CN
- naruszenie obowiązku sankcjonowane karą od 50 tys. do 250 tys. zł

Ograniczenia w sprzedaży paliw ze stacji kontenerowej

- stacją kontenerową jest stacja paliw ciekłych o konstrukcji umożliwiającej jej przemieszczanie
- regułą jest **zakaz sprzedaży** paliwa ze stacji kontenerowej
- wyjątek stanowi sprzedaż ze stacji kontenerowej wyłącznie w celu zaopatrzenia w paliwa ciekłe Sił Zbrojnych, jednostek pływających żeglugi morskiej i śródlądowej, kolejnictwa oraz statków powietrznych lotnictwa cywilnego, a także w celu realizacji inwestycji o znaczeniu krajowym
- obchodzenie zakazu poprzez dzierżawienie kontenera i późniejszą sprzedaż paliwa z cysterny do wcześniej wydzierżawionego kontenera – nie jest zakazane przez ustawę
- dopuszczalne jest wykorzystywanie kontenerów paliw ciekłych przez przedsiębiorców do celów innych niż prowadzenie sprzedaży

PetroConsulting
ANALIZA STRUKTURALNA

tromat.pl
www.petroconsulting.pl

ON

ON

Kontrola prawidłowości prowadzenia działalności gospodarczej – cz. I

kontrola – zespół czynności sprawdzających podejmowanych przez upoważnione do tego organy na podstawie przepisów prawa powszechnie obowiązującego w wytyczonym w upoważnieniu zakresie i czasie, których celem jest dokonanie ustaleń co do prawidłowości prowadzenia działalności gospodarczej przez kontrolowany podmiot i doprowadzenia do eliminacji ewentualnych nieprawidłowości – wyrok NSA z dnia 16 grudnia 2011 r. II GSK 1344/10

Kontrola prawidłowości prowadzenia działalności gospodarczej – cz. II

- Prezes URE został wyposażony w nowe uprawnienia kontrolne
- kontrole prowadzone są zgodnie z przygotowywanym corocznie planem kontroli
- bieżąca współpraca z organami wymienionymi w art. 23r ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne, które są zobowiązane do przekazywania Prezesowi URE wszystkich posiadanych informacji i dokumentów mogących posłużyć do stwierdzenia, czy nastąpiło naruszenie warunków koncesji albo działalności objętej koncesją lub wpisem do RPP

Kompetencje kontrolne
Prezesa URE

Kontrola warunków prowadzenia działalności gospodarczej objętej koncesjami, w zakresie w jakim dotyczą paliw ciekłych albo wpisu do RPP

Kontrola warunków udzielonych koncesji, w zakresie w jakim dotyczą paliw ciekłych

Organy wymienione w art. 23r ust. 3
ustawy – Prawo energetyczne

Szef Agencji
Bezpieczeństwa
Wewnętrznego

Szef Krajowej
Administracji
Skarbowej

Prezes Agencji
Rezerw
Materiałowych

Prezes Urzędu
Dozoru
Technicznego

Dyrektor
Transportowego
Dozoru
Technicznego

Inspekcja
Handlowa

Państwowa
Inspekcja Pracy

Policja

Prokuratura

Inspekcja
Ochrony
Środowiska

Państwowa Straż
Pożarna

Nadzór
budowlany

Administracja
miar

Państwowa
Inspekcja
Sanitarna

Zadania nałożone na organy
wymienione w art. 23r ust. 3
ustawy – Prawo energetyczne

Kompetencja

Kontrola spełnienia wymogu
prowadzenia sprzedaży paliw
ciekłych i świadczenia usług
magazynowania lub przeładunku
paliw ciekłych, przesyłania lub
dystrybucji paliw ciekłych w
sposób zgodny z art. 43a

Obowiązki

Kontrola spełnienia
obowiązku posiadania
koncesji, w zakresie w jakim
dotyczą paliw ciekłych

Kontrola spełnienia obowiązku
zgłoszenia do Prezesa URE
infrastruktury paliw ciekłych

Kontrola spełnienia
obowiązku uzyskania
wpisu do Rejestru
Podmiotów
Przywożących

Oświadczenia składane przez przedsiębiorców w trakcie kontroli

- nie należy opierać ustaleń stanu faktycznego na oświadczeniach składanych przez przedsiębiorców
- stwierdzenie nieprawdy w oświadczeniu, jeżeli taka sankcja nie wynika z ustawy, nie wiąże się z odpowiedzialnością karną przedsiębiorcy

Przykład I

Prowadzona kontrola ujawniła, że na stacji paliw znajduje się kontener typu „fuelmaster”.

JAKIE CZYNNOŚCI NALEŻY PODJĄĆ
W TAKIM PRZYPADKU?

- 1) ustalić czy zbiornik został ujawniony w sprawozdaniu infrastrukturalnym
- 2) ustalić czy ze zbiornika prowadzona jest sprzedaż paliw
- 3) w przypadku wykrycia nieprawidłowości zawiadomić Prezesa URE

Przykład II

Złożone przez przedsiębiorcę sprawozdanie o infrastrukturze w polu B4 „stacje paliw ciekłych” zawiera następujący wpis:

B4. Stacje paliw ciekłych

30. Lp.	31. Stacja paliw ciekłych	32. Liczba zbiorników	33. Łączna pojemność [m ³]	34. Rodzaje paliw	35. Lokalizacja (adres)
1	Stacja nr 1	1	9,2	gaz płynny LPG	ul. Zmysłowa 15 Białobrzegi
2					
...					

W trakcie prowadzonej kontroli okazuje się, że na stacji paliw znajdują się zbiorniki z olejem napędowym.

JAKIE CZYNNOCI NALEŻY PODJĄĆ W TAKIM PRZYPADKU?

- 1) ustalić czy ze zbiorników z olejem napędowym prowadzona jest sprzedaż
- 2) ustalić czy przedsiębiorca posiada stosowną koncesję
- 3) w przypadku ustalenia, że przedsiębiorca nie posiada koncesji i prowadzi sprzedaż, złożyć zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa
- 4) poinformować Prezesa URE o niezgodności złożonego sprawozdania infrastrukturalnego ze stanem faktycznym oraz o ewentualnie złożonym zawiadomieniu

instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa
(prawny obowiązek zawiadomienia o przestępstwie - art. 304 § 2 Kodeksu postępowania karnego)

Urząd Regulacji
Energetyki

Dziękuję za uwagę

Lesław Żarski
Dyrektor Departamentu Rynków Paliw Ciekłych
Urząd Regulacji Energetyki
tel. /22/ 487 57 90
dpc@ure.gov.pl

